Europees Parlement
2024-2029

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

2024/0074(NLE)

19.11.2024

***

ONTWERPAANBEVELING

over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Servië inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in de Republiek Servië
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken

Rapporteur: Karlo Ressler

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure
***	Goedkeuringsprocedure
***I	Gewone wetgevingsprocedure (eerste lezing)
***II	Gewone wetgevingsprocedure (tweede lezing)
***III	Gewone wetgevingsprocedure (derde lezing)

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de in de ontwerptekst voorgestelde rechtsgrond.)

INHOUD

Blz.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT.....5

TOELICHTING.....6

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het ontwerpbesluit van de Raad betreffende de sluiting van de Overeenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Servië inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in de Republiek Servië (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Goedkeuring)

Het Europees Parlement,

– gezien het ontwerpbesluit van de Raad (08441/2024),

– gezien de ontwerpovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Servië inzake operationele activiteiten van het Europees Grens- en kustwachtagentschap in de Republiek Servië (08447/2024),

– gezien het verzoek om goedkeuring dat de Raad heeft ingediend krachtens artikel 77, lid 2, punten b) en d), artikel 79, lid 2, punt c), en artikel 218, lid 6, tweede alinea, punt a), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (C10-0086/2024),

– gezien artikel 107, leden 1 en 4, en artikel 117, lid 7, van zijn Reglement,

– gezien de aanbeveling van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A10-0000/2024),

1. hecht zijn goedkeuring aan de sluiting van de overeenkomst;

2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

TOELICHTING

a. Achtergrond

Het voorgestelde besluit van de Raad heeft tot doel goedkeuring te hechten aan de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Servië inzake acties die het Europees Grens- en kustwachtagentschap in de Republiek Servië uitvoert overeenkomstig Verordening (EU) 2019/1896 betreffende de Europese grens- en kustwacht.

Een van de taken van het Europees Grens- en kustwachtagentschap (hierna "het Agentschap" genoemd) is met derde landen samen te werken op de gebieden die onder de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht vallen, "onder meer via de eventuele operationele inzet van grensbeheerteams in derde landen". Het Agentschap kan met de autoriteiten van derde landen die bevoegd zijn voor onder deze verordening vallende aangelegenheden, samenwerken voor zover die samenwerking nodig is om zijn taken te vervullen en het mag acties in verband met het Europees geïntegreerd grensbeheer uitvoeren op het grondgebied van een derde land, op voorwaarde dat het derde land daarmee instemt.

Deze statusovereenkomst moet alle aspecten bestrijken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van acties van het Agentschap in derde landen. Krachtens artikel 73, lid 3, van Verordening (EU) 2019/1896 wordt er, als de omstandigheden vereisen dat grensbeheerteams van het permanente korps van de Europese grens- en kustwacht worden ingezet in een derde land waar de teamleden uitvoerende bevoegdheden zullen uitoefenen, tussen de Unie en het desbetreffende derde land een statusovereenkomst gesloten.

Overeenkomstig de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht en zoals vermeld in artikel 76, lid 1, van deze verordening heeft de Commissie in haar mededeling COM(2021) 829 een modelstatusovereenkomst zoals bedoeld in Verordening (EU) 2019/1896 met specifieke bepalingen voor het uitvoeren van acties op het grondgebied van derde landen gepresenteerd. De statusovereenkomst met de Republiek Servië is gebaseerd op het model dat de Commissie heeft opgesteld.

De Commissie heeft de rapporteurs op 16 oktober 2024 geïnformeerd over de vooruitgang die is geboekt bij de onderhandelingen over de statusovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Servië. Op 14 november 2024 heeft tevens een bijeenkomst over grondrechten met belanghebbenden plaatsgevonden. De overeenkomst is op 25 juni 2024 in Belgrado, Servië, ondertekend.

b. Standpunt van de rapporteur

Op het hoogtepunt van de migratie- en vluchtelingencrisis in 2015 zijn honderdduizenden asielzoekers en migranten via de Westelijke Balkan in de Europese Unie aangekomen, waarbij de Republiek Servië op een van de belangrijkste routes voor irreguliere gemengde migratiestromen ligt. Ook in de jaren daarop was de migratiedruk op de routes door de Westelijke Balkan aanzienlijk, wat leidde tot druk aan de buitengrenzen van de EU. Er moest meer worden gedaan om de migratiestromen op een wettige manier, in overeenstemming met internationale regels en Europese wetgeving, onder controle te krijgen.

De rapporteur is van mening dat de sluiting van officiële, juridisch bindende overeenkomsten in het kader van samenwerking met derde landen van essentieel belang is om transparantie,

publieke toetsing en democratisch toezicht met betrekking tot dergelijke samenwerking te waarborgen.

Gestructureerde, permanente samenwerking met derde landen is van essentieel belang om de doelstellingen van het Europees geïntegreerd grensbeheer te bereiken. Deze samenwerking heeft als doel de Europese procedures op het gebied van grensbeheer en terugkeer uit te breiden, informatie-uitwisseling en risicoanalysen te vergemakkelijken en terugkeeroperaties efficiënter te laten verlopen. Daarnaast is het de bedoeling om derde landen te helpen hun grenzen te beheren en migratie in goede banen te leiden, onder meer door, waar nodig, het permanent corps in te zetten om de buitengrenzen te bewaken en te waarborgen dat het migratiebeleid van de Unie doeltreffend wordt uitgevoerd. Het is van cruciaal belang de grenzen langs migratieroutes beter te beheren om het aantal irreguliere aankomsten te verminderen, de veranderende tactieken van mensensmokkelaars aan te pakken en de risico's in verband met mensensmokkel en georganiseerde misdaad in te perken. De uitgebreide operationele samenwerking waar de overeenkomst in voorziet, zal van essentieel belang zijn om irreguliere migratie tegen te gaan en de regionale veiligheid te verbeteren.

Het Europees Grens- en kustwachtagentschap en het Ministerie van Binnenlandse Zaken van de Republiek Servië moeten zich aan de bepalingen van de verordening betreffende de Europese grens- en kustwacht houden en ervoor zorgen dat deze volledig worden nageleefd, ook wat de grondrechten betreft. De toelichting over het belang van deze overeenkomst die belanghebbenden tijdens het goedkeuringsproces in het Europees Parlement verstrekt hebben, leverden bevredigende inzichten op. Dankzij de overeenkomst met de Republiek Servië en de aanwezigheid van medewerkers van het Europees Grens- en kustwachtagentschap zullen de grenscontroles worden uitgebreid met aanvullende procedurele elementen, zoals screenings en briefings, en zullen de grondrechten worden gewaarborgd. Met deze overeenkomst zal onze steun aan regionale partners worden versterkt, met name doordat zij essentiële expertise zullen krijgen om de migratiestromen, in het licht van het grote aantal mensen dat via de Republiek Servië de EU probeert te bereiken, doeltreffend te beheersen. In overeenstemming met Verordening (EU) 2019/1896 betreffende de Europese grens- en kustwacht stelt de overeenkomst Frontex in staat gezamenlijke operaties uit te voeren en het permanente korps van de Europese grens- en kustwacht in te zetten op Servisch grondgebied, onder meer aan de grens met derde landen.

Concluderend stelt de rapporteur vast dat de voorgestelde statusovereenkomst consistent is met de modelstatusovereenkomst zoals opgenomen in de mededeling van de Commissie over de inhoud en bepalingen van de definitieve overeenkomst.

Aangezien onderhavige overeenkomst zich weldra in de uitvoeringsfase zal bevinden, dringt het Parlement erop aan dat het Europees Grens- en kustwachtagentschap het Europees Parlement onverwijld op de hoogte stelt van de activiteiten die als onderdeel van de toepassing van de statusovereenkomst worden uitgevoerd, en herinnert het het Agentschap aan zijn verplichting om een evaluatie van de samenwerking met derde landen op te nemen in zijn jaarverslagen overeenkomstig artikel 73, lid 8, van Verordening (EU) 2019/1896.

Gezien het bovenstaande beveelt de rapporteur het Parlement aan het ontwerpbesluit van de Raad goed te keuren.